

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Batrîn Marian,
reprezentat de avocatul Leu Vasile,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Batrîn Marian împotriva Rodicăi Batrîn cu privire la determinarea cotelor-
părți ideale din proprietatea comună în devălmășie și partajarea în natură a
bunului imobil proprietate comună în devălmășie, și acțiunea
reconvențională înaintată de Batrîn Rodica către Batrîn Marian și Stînca
Gheorghe cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-
cumpărare a bunului imobil, recunoașterea dreptului de proprietate comună
în devălmășie și partajarea în natură a proprietății comune în devălmășie,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-255/24

NR. PIGD 2-17183472-01-2ra-27022024)

Recursurile declarate după 01 septembrie 2023.

Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură
civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. R. Pascari
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Cotruță, M. Anton

09 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Mariana Ursachi, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 iulie 2017, Batrîn Marian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Batrîn cu privire la determinarea cotelor-părți ideale din proprietatea comună în devălmășie și partajarea averii comune în devălmășie.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 10 octombrie 1998, la Oficiul Stării Civile Ciocana, mun. Chișinău, a fost înregistrată căsătoria dintre reclamant și pârâtă. La 23 noiembrie 2012, la Oficiul Stării Civile Botanica, mun. Chișinău, a fost desfăcută căsătoria indicată *supra*, fapt confirmat prin Certificatul de divorț nr. D-IV 0459476. La momentul desfacerii căsătoriei nu a invocat pretenții patrimoniale în speranța soluționării pe cale amiabilă cu pârâta, însă fără rezultat.

3. La fel, a notat că în timpul căsătoriei și vieții în comun cu pârâta au dobândit următoarele bunuri: apartamentul XXXXX, XXXXX și o încăpere nelocativă cu suprafața de 6,8 m.p. XXXXX.

4. Reclamantul a explicat că apartamentul XXXXX a fost procurat potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 251 din 11.02.1999, încheiat între Frolova E.V., în calitate de vânzător și reclamant, în calitate de cumpărător. Iar, conform Certificatului nr.0100/17/43032 din 31 martie 2017, eliberat de OCT Chișinău, valoarea acestui bun imobil este de 243 869 de lei. Apartamentul nr. XXXXX a fost procurat de reclamant în temeiul Contractului de investiții nr. Z36/6-L/07 din 27 iunie 2008, încheiat între SRL „Bandaira” și reclamant. Iar, conform Certificatului nr.0100/17/43031 din 31 martie 2017, eliberat de OCT Chișinău, valoarea acestui bun imobil este de 813 731 de lei. Încăperea nelocativă cu suprafața de 6,8 m², indicată *supra*, a fost procurată de reclamant în temeiul Contractului de investiții nr.Z36/6- S/15 din 27 iunie 2008, încheiat între SRL „Bandaira” și reclamant. Iar, conform Certificatului nr.0100/17/43030 din 31 martie 2017, eliberat de OCT Chișinău, valoarea acestei încăperi auxiliare este de 23 314 de lei.

5. Reclamantul a relatat că deși legislația nu prevede soluționarea prealabilă a litigiului dat pe cale extrajudiciară, a expediat în adresa pârâtei o reclamație privind partajarea bunurilor dobândite în timpul căsătoriei, dar fără rezultat. Astfel, prin cererea de chemare în judecată depusă, a solicitat

să fie partajată proprietatea comună dobândită de reclamant și pârâtă în timpul căsătoriei, prin repartizare reclamantului cota parte egală ce îi revine, după cum urmează: 1/2 din apartamentul nr. XXXXX din XXXXX, 1/2 din apartamentul XXXXX din XXXXX; XXXXX din încăperea nelocativă cu suprafața de 6,8 m² din XXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv de asistență juridică.

6. Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat pretențiile și a solicitat: - a stabili cotele de proprietate în 1/2 cotă-parte pentru reclamant și 1/2 cotă-parte pentru pârâtă din bunurile imobile situate în XXXXX și anume din: - apartamentul nr. XXXXX din, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală 144 m², inclusiv locuibilă 94,4 m²; - încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m², nr. cadastral XXXXX; – vânzarea acestor imobile cu distribuirea sumelor bănești reclamantului și pârâtei proporțional cotei-părți ce revine fiecăruia; –compensarea cheltuielilor de judecată de la pârâtă.

7. Pe parcursul examinării cauzei, Batrîn Rodica a depus acțiune reconvențională împotriva lui Batrîn Marian și Stînca Gheorghe cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și partajarea în natură a proprietății comune în devălmășie.

8. În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 10 octombrie 1998, la Oficiul Stării Civile Ciocana, mun. Chișinău, a fost înregistrată căsătoria dintre ea și Batrîn Marian. În această familie, la 14 decembrie 1999, s-a născut copilul Batrîn Irina. La începutul anului 2009 Batrîn Marian a început o relație amoroasă, devenind ostil față de propria familie, aplicând de nenumărate ori forța fizică, insulte, fapt ce a determinat imposibilitatea de a conviețui ca o familie. În consecință, la 04 octombrie 2012, de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a fost emisă hotărârea prin care a fost desfăcută căsătoria între părți, la 23 noiembrie 2012, fiind eliberat certificatul de divorț 17.

9. La fel, a comunicat că la momentul desfacerii căsătoriei nu a fost efectuată partajarea proprietății comune în devălmășie. Iar, în timpul căsătoriei soții au dobândit mai multe bunuri, anume: – bunul imobil, apartamentul nr. XXXXX, situat în XXXXX, XXXXX ; – bunul imobil, apartamentul XXXXX, situat în XXXXX, XXXXX; – încăpere nelocativă cu suprafața de 6,8 m², situată în XXXXX; – bunul mobil, autoturism de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX procurat de soți în primăvara anului 2012 la prețul de 8 500 de euro ; – bunul mobil, autoturism de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX; – bunul imobil, autoturism de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, procurat în 2006, înstrăinat ulterior lui Brailean Marian fără nici un drept; – 50% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, fondată la 22 martie 2007 din mijloacele financiare comune ale soților.

10. Iar, cu trimitere la prevederile art. 19 alin. (1) din Codul familiei, a conchis că regimul legal al bunurilor enumerate mai sus este proprietate

comună în devălmășie și urmează a fi partajate. În acest sens, a afirmat că în apartamentul nr. XXXXX, situat în XXXXX, XXXXX locuiește Batrîn Marian, concubina lui și copilul lor minor. Iar, Batrîn Rodica cu copilul Batrîn Irina locuiește în apartamentul XXXXX, situat în XXXXX. Astfel, a solicitat Batrîn Rodica prin acțiunea reconvențională depusă: atribuirea în proprietatea exclusivă a părâtei bunurile imobile din XXXXX și anume: apartamentul XXXXX cu nr. cadastral XXXXX și încăperea auxiliară cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 6,8 m²; - recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a reclamantului și părâtei asupra autovehiculului Volkswagen Transporter, n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX; atribuirea în proprietatea exclusivă a reclamantului Batrîn Marian: apartamentul nr. XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX; autovehiculul Land Rover Freelander, n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8 800 de euro; autovehiculul VAZ 2105, n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul Volkswagen Transporter, caroseria nr. XXXXX, n/î XXXXX, în valoare de 8 000 de euro; atribuirea în proprietatea exclusivă a părâtei ½ cotă-parte din 50% din capitalul social al SRL „MB Service”, ce constituie 25% din capitalul acestei societăți; compensarea cheltuielilor de judecată din contul reclamantului.

11. Ulterior, părâta, prin intermediul avocatului său a concretizat acțiunea reconvențională, solicitând constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 4596 din 11 mai 2018, încheiat între Batrîn Marian și Stînca Gheorghe. Iar, în acest sens a comunicat că Batrîn Marian este în relații de rudenie cu Stînca Gheorghe, sunt cumnați. Astfel, Batrîn Marian a vândut apartamentul menționat și și-a însușit toți banii cu un singur scop – să nu fie partajat cu coproprietara devălmașă Batrîn Rodica.

12. A menționat că bunul imobil apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX este proprietate comună în devălmășie, fiind procurat prin contractul nr. 251 din 11 februarie 1999. Nu și-a exprimat consimțământul la înstrăinarea apartamentului, iar acest fapt duce la nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4596 din 11 mai 2018.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

13. Prin hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis în parte acțiunea înaintată de Batrîn Marian. S-a determinat după Batrîn Marian, IDNP XXXXX, și după Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, a câte 1/2 (o doime) cote – părți ideale din bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, și încăperea nelocativă cu număr cadastral XXXXX, cu încetarea proprietății comune în devălmășie. În rest, a fost respinsă acțiunea înaintată de Batrîn Marian împotriva Rodicăi Batrîn în partea pretenției privind partajarea în natură a bunurilor imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m², număr cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către

Batrîn Marian, IDNP XXXXX, și Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, proporțional cotelor-părți de 1/2 (o doime) ce revine fiecăruia, ca neîntemeiată. A fost admisă în parte cererea înaintată de Batrîn Marian privind compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat, proporțional pretențiilor admise, în beneficiul lui Batrîn Marian, IDNP XXXXX, de la Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 100,00 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, a fost respinsă cererea înaintată de Batrîn Marian privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată. S-a admis în parte acțiunea reconvențională înaintată de Batrîn Rodica. S-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4596 din 11 mai 2018, a apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX, încheiat între Batrîn Marian și Stînca Gheorghe. S-a determinat după Batrîn Marian, IDNP XXXXX, și după Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, a câte 1/2 (o doime) cote – părți ideale din bunul imobil situat în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, cu încetarea proprietății comune în devălmășie. S-a recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian, IDNP XXXXX și Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, asupra a 50% din capitalul social al SC „MB Service” S.R.L., c/f 1007600017484. S-a determinat după Batrîn Marian, IDNP XXXXX, și Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, a câte 1/2 cotă-parte din 50% din capitalul social al companiei SC ”MB Service” SRL, c/f 1007600017484. În rest, a fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Batrîn Rodica, în partea pretențiilor privind recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica asupra autovehiculului de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, atribuirea în proprietatea exclusivă a lui Batrîn Rodica, IDNP XXXXX: bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m², număr cadastral XXXXX, 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484, atribuirea în proprietate exclusivă lui Batrîn Marian, IDNP XXXXX: apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX; autovehiculul de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro; autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX în valoare de 8000,00 euro; 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484, ca neîntemeiată. S-a admis în parte cererea înaintată de Batrîn Rodica privind compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat, proporțional pretențiilor admise, în beneficiul lui Batrîn Rodica, IDNP XXXXX, de la Batrîn Marian, IDNP XXXXX, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 700,00 lei, inclusiv 400,00 lei cu titlu de taxă de stat și 330,00 lei pentru extrasul de la I.P. „Agenția Servicii Publice”. În rest, a fost respinsă cererea înaintată de Batrîn Rodica privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

14. La 07 decembrie 2022, Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată înaintată de către Batrîn Marian, și să fie respinsă acțiunea reconvențională înaintată de către Batrîn Rodica, ca fiind depusă tardiv.

15. La 03 octombrie 2023 Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, a declarat apel suplimentar împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea concretizată de chemare în judecată înaintată de către Batrîn Marian și anume: a stabili cotele de proprietate în $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Batrîn Marian și $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Batrîn Rodica din bunul imobil-apartamentul XXXXX, situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, cu o suprafață totală de 144 m.p. inclusiv cea de locuit de 94,4 m.p. și $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Batrîn Marian și $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Batrîn Rodica din bunul imobil încăpere nelocativă cu o suprafață totală de 6,8m.p., situată în XXXXX, nr. cadastral XXXXX. A partaja bunul imobil - apartamentul XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, cu o suprafață totală de 144 m.p. și bunul imobil încăpere nelocativă cu o suprafață totală de 6,8 m.p., situate în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către Batrîn Marian și Batrîn Rodica, proporțional cotei-părți de 1/2 ce revine fiecăruia. Respingerea acțiunii reconvenționale înaintată de către Batrîn Rodica, ca fiind înaintată tardiv.

16. La 30 decembrie 2022, Batrîn Rodica, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 30 noiembrie 2022 Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii parțiale a acțiunii reconvenționale înaintate de Batrîn Rodica în partea pretențiilor privind recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica asupra autovehiculului de model Wolkswagen Transporter cu n/î XXXXX caroseria nr. XXXXX, atribuirea în proprietate exclusivă a lui Batrîn Rodica, IDNP XXXXX: bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m.p., număr cadastral XXXXX, 25% din capitalul social al companiei „MB Service c/f 1007600017484, atribuirea în proprietate exclusivă lui Batrîn Marian, IDNP XXXXX, apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX, autovehiculul de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro; autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX în valoare

de 8000 euro; 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484, și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea reconvențională înaintată de Batrîn Rodica să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, s-a admis apelul declarat de Batrîn Rodica, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion și s-a casat hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii acțiunii reconvenționale înaintată de Batrîn Rodica, și în această parte s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica asupra automobilului de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX. S-au atribuit în proprietatea exclusivă a Rodicăi Batrîn, IDNP XXXXX: bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m.p., număr cadastral XXXXX, 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484. S-au atribuit în proprietate exclusivă lui Batrîn Marian, IDNP XXXXX: apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX; autovehiculul de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro; autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX în valoare de 8000,00 euro; 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484. S-a încasat de la Batrîn Marian în beneficiul Rodicăi Batrîn cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat pentru examinarea cauzei în apel în mărime de 3 750 de lei. În rest hotărârea din 30 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut fără modificări.

18. Pentru a decide astfel, instanța de apel cu privire la pretenția înaintată de Batrîn Marian către Batrîn Rodica privind partajarea în natură a bunurilor imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m², număr cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către Batrîn Marian și Batrîn Rodica, proporțional cotelor-părți de 1/2 (o doime) ce revine fiecăruia, a considerat că instanța de fond corect a stabilit că nu sunt aplicabile prevederile art. 361 alin. (2) lit. a) al Codului civil, or, cererea privind atribuirea în proprietate a întregului bun vine din partea lui Batrîn Marian, dar din materialele dosarului nu rezultă și nu există o cerere din partea Rodicăi Batrîn care să confirme că acesta dorește să transmită cota sa parte, în schimbul sultei bănești echivalente. Rodica Batrîn solicită atribuirea întregului bun ei.

19. Totodată, corectă este și aprecierea instanței de fond, cu privire la faptul că potrivit art. 361 alin. (2) lit. b) Cod civil, legiuitorul a prevăzut și o

altă posibilitate de împărțire a bunului - vânzarea bunului. Iar, în cazul în care coproprietarii nu pot stabili modul de vânzare a bunului imobil, acesta va fi vândut la licitație. Însă condiția pentru a purcede la vânzarea bunurilor este ca bunul proprietate comună pe cote-părți să fie indivizibil ori să nu fie partajabil în natură. Batrîn Marian nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma indubitabil faptul că bunurile imobile: apartamentul XXXXX cu o suprafață de 144 m² și încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m², situate în XXXXX, nu pot fi partajate în natură.

20. De asemenea, instanța de apel a reiterat și poziția instanței de fond, ca fiind justă, potrivit căreia actele cauzei denotă cert că bunul litigios a fost înstrăinat fără acordul și contrar voinței exprimate de Batrîn Rodica, încheierea acestei convenții a avut intenția micșorării masei bunurilor comune supuse partajului foștilor soți, iar părțile convenției Batrîn Marian și Stînca Gheorghe nu au avut intenția de a produce efecte juridice, contractul de vânzare - cumpărare nr. 4596 din 11 mai 2018, a apartamentului XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX, încheiat între Batrîn Marian și Stînca Gheorghe fiind lovit de nulitate absolută prin prisma art. 220 alin. (1) Cod Civil, art. 221, alin. (1) Cod Civil (redacția până la 01 martie 2019).

21. Mai mult, partea apelantă/reclamantă Batrîn Marian, în instanța de apel, nu a negat că locuiește în acel apartament cu familia sa.

22. Cu privire la pretenția privind recunoașterea dreptul de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica asupra automobilului de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, instanța de apel a considerat-o drept întemeiată, or, deși potrivit Adeverinței, eliberate de IP „ASP” din 03.10.2017, autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, la 02.02.2009 este înmatriculat după Brailean Marian (vol. I, f.d. 56), instanța de apel a atestat că bunul a fost procurat în timpul căsătoriei. Or, din explicațiile Rodicăi Batrîn, autoturismul a fost procurat în an. 2006 de la fratele d-nei Batrîn Rodica, Mocanu Vladimir la prețul de 8000 euro, iar în anul 2009, Batrîn Marian a înstrăinat automobilul lui Brailean Marian fără a avea acordul Rodicăi Batrîn. Batrîn Marian nu a demonstrat contrariul.

23. Prin urmare, instanța de apel a remarcat că automobilul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, constituie bun mobil proprietate comună în devălmășie, acesta intrând în proprietatea soților în perioada căsătoriei, fiind ulterior vândut lui Brailean Marian.

24. În continuare, la caz au fost stabilite cotele-părți ideale, însă nu și modalitatea de împărțire a bunurilor proprietate comună, care nu poate fi lăsată nesoluționată, astfel, încât, instanța de apel a considerat că varianta de partaj propusă de către Batrîn Rodica este una justă, fapt pentru care acțiunea reconvențională în partea respinsă a fost admisă prin: recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica asupra automobilului de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX; iar ca urmare atribuirea în proprietatea exclusivă a Rodicăi Batrîn: bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX,

număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m.p., număr cadastral XXXXX, 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484 și atribuirea în proprietate exclusivă lui Batrîn Marian, apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX; autovehiculul de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro; autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX în valoare de 8000,00 euro; 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484.

25. Ce ține de atribuirea în proprietatea exclusivă a câte 25% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484, lui Batrîn Rodica și Batrîn Marian, instanța de apel a atestat că prin hotărârea instanței de fond a fost recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a lui Batrîn Marian și Batrîn Rodica, asupra a 50% din capitalul social al SC „MB Service” S.R.L., c/f 1007600017484 și s-au determinat după Batrîn Marian și Batrîn Rodica a câte 1/2 cotă-parte din 50% din capitalul social al companiei SC „MB Service” SRL, c/f 1007600017484, soluție pe care instanța de apel a considerat-o corectă, astfel, încât a admis și pretenția corespunzătoare din acțiunea reconvențională.

26. Or, obiecțiile apelantului/ reclamant se rezumă la faptul că compania SC „MB Service” SRL nu activează în prezent, fapt ce nu influențează și nu constituie un impediment la dispunerea partajării, atât timp cât persoana juridică se consideră constituită din momentul înregistrării și dispune de capacitatea de folosință până la radierea ei din registrul de stat.

27. De asemenea, cu privire la autovehiculele de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro; autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX; autovehiculul de model Volkswagen Transporter cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX în valoare de 8000,00 euro, le-a atribuit în exclusivitatea lui Batrîn Marian.

28. Or, automobilele au fost dobândite în timpul căsătoriei, iar din explicațiile părții apelante/reclamante pe acțiunea de bază autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, a fost utilizat de socrul său, iar careva probe că acesta a fost distrus nu au fost prezentate și nici nu a avut loc radierea vehiculului din Registrul de stat al transporturilor. Iar, ce ține de autovehiculele de model Land Rover Freelander cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, în valoare de 8800,00 euro, din explicațiile Rodicăi Batrîn acesta a fost procurat în primăvara anului 2012 de către foștii soți. Iar, în condițiile în care Batrîn Marian a încercat să reducă din masa partajabilă prin vânzarea bunurilor, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiate afirmațiile Rodicăi Batrîn pe margine acestui bun, cu atât mai mult ținând cont și de faptul că utilizarea unui automobil nu era ținută neapărat de reînmatricularea dreptului de proprietate în Registrul transporturilor.

29. Ce ține de atribuirea în proprietatea exclusivă a Rodicăi Batrîn bunurile imobile situate în XXXXX, apartamentul XXXXX, număr cadastral XXXXX, încăperea nelocativă cu suprafața totală 6,8 m.p., număr cadastral XXXXX, și în proprietatea lui Batrîn Marian a apartamentul XXXXX din XXXXX, nr. cadastral XXXXX, instanța de apel a considerat ca fiind cea mai optimă metodă de partajare și soluționare a diferendului, or, vânzarea la licitație nu este oportună, așa cum s-a stabilit mai sus, părțile sunt deja instalate cu traiul în aceste apartamente încă după divorț, în apartamentul XXXXX de pe XXXXX, locuind și fiica născută în căsătorie, iar avînd în vedere că Batrîn Marian a dispus de bunurile mobile a familiei, automobilele, careva diferențe sunt compensate.

30. Totodată, instanța de apel a atestat că la materialele cauzei nu a fost solicitată și dispusă nici o expertiză judiciară în vederea stabilirii altei metode de partaj sau stabilirii unei sulte.

31. De asemenea, instanța de fond corect a stabilit că nu poate fi reținut argumentul avocatului Leu Vasile, invocat în ședințele de examinare a cauzei, în interesele lui Batrîn Marian privind respingerea acțiunii ca fiind tardivă. Or, art. 272 alin. (1) Cod Civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019) prevede că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Iar, din materialele cauzei nu se poate deduce o dată certă de cînd Batrîn Rodica a aflat despre încălcarea drepturilor, subsecvent, este îndreptățită să înainteze acțiunea reconvențională, o dată cu înaintarea acțiunii de bază. Mai mult, conform art. 315 alin. (2) Cod civil (în redacția în vigoare pînă la 01.03.2019), dreptul de proprietate este perpetuu. Adică, acesta durează atîta timp cît există bunul și nu se stinge prin neuz.

32. Totodată, deși avocatul Leu Vasile în interesele lui Batrîn Marian indică că a depus acțiunea cu privire la determinarea cotelor-părți ideale din proprietatea comună, acesta și-a întemeiat acțiunea inclusiv pe prevederile art. 2, 19-21, 25-26 din Codul familiei solicitînd și partajarea proprietății comune, fapt ce la fel reprezintă un litigiu de partaj a averii obține în timpul căsătoriei.

33. În partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat justă poziția instanței de fond.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

34. La 27 februarie 2024 Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu vasile, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii prime instanțe și de deciziei instanței de apel, pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a cererii de chemare în judecată concretizată înaintată de Batrîn Marian și respingerea acțiunii reconvenționale înaintată de Batrîn Rodica, ca fiind înaintată tardiv.

35. În susținerea recursului a reiterat în esență circumstanțele din cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare și a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel prin prisma prevederilor art. 432 alin.(1) lit.a) b) și e) din Codul de procedură civilă, motivând că soluția instanței de apel o consideră arbitrară, adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

36. Astfel, a indicat cu referire la solicitarea privind atribuirea bunului imobil (încăpere locative și nelocativă) situate în XXXXX, pârâtei Batrîn Rodica cu încasarea din contul pârâtei Batrîn Rodica în beneficiul lui Batrîn Marian a unei sulte bănești, proporțional cotei-părți de $\frac{1}{2}$ cotă-parte, ce aparține lui Batrîn Marian, iar în cazul refuzului acesteia, bunul imobil menționat supra să fie scos la licitație cu repartizarea sumelor bănești proporțional cotei-părți a fiecăruia, a menționat că conform art. 357 Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), (1) încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricând dacă legea, contractul sau hotărârea judecătorească nu prevede altfel. (3) împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărâre judecătorească. Potrivit art. 361 Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), (1) împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. (2) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

37. Respectiv, cuvântul cheie în prevederile acestei prevederi legislative este, „în caz de neînțelegere”, Or, reieșind din referința și acțiunea reconvențională a intimat/pârâtei, rezultă că părțile nu au ajuns la un acord de partajare referitor la apartamentul XXXXX și încăperea nelocativă cu suprafața de 6,8 m², dimpotrivă se atestă divergențe prin revendicarea de fiecare parte a propriilor variante de partaj.

38. Astfel, referitor la atribuirea întregului bun în natură pârâtei/intimatei (apartamentul XXXXX și încăperea nelocativă), cu obligarea ultimei să achite reclamantului/apelantului o sultă bănească proporțional cotei-părți ce revine acestuia. Or, intimat/pârâta revendică propria variantă de partaj prin acțiunea reconvențională și cererea ce apel, care se deosebește de partajul revendicat de reclamant/apelant, respectiv nu a rezultat că pârâta/intimata a fost/este de acord să achite o sultă bănească apelantului/reclamantului și lipsește un acord al părților asupra partajării celor două bunuri imobile.

39. A indicat că în astfel de situație, singura soluție de partaj este vânzarea la licitație a celor două bunuri imobile, soluție ce se desprinde din art. 361 alin. (2) lit. b) Cod civil. Or, hotărârea în această parte nu poate fi executată, prin care sunt lezate drepturile de proprietate a reclamantului/apelantului Batrîn Marian, care deține în proprietate o cotă parte a bunului imobil, însă

nu poate să se folosească de el. Ca urmare, instanța de fond, prin soluția sa, nu a soluționat în esență problema.

40. Cu referire la solicitarea apelantei/pârteii privind atribuirea în proprietate exclusivă a lui Batrîn Marian a autovehicolului de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, unde instanța de fond în hotărârea motivată în pct. 93 a invocat că în ceea ce privește autovehiculul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, instanța punctează că acesta nu poate fi partajat, deoarece nu se regăsește în natură, ține să menționeze următoarele. La materialele dosarului lipsesc astfel de probe care ar demonstra că, bunul mobil autovehicolul de model VAZ 2105 cu n/î XXXXX, caroseria XXXXX, nu se regăsește în natură.

41. Cu privire la solicitarea respingerii acțiunii reconvenționale înaintate de către Batrîn Rodica, ca fiind tardivă, din motivul intervenirii termenului de prescripție de 3 ani, ține să menționeze că după cum rezultă din probele anexate la cererea inițială, la 10 octombrie 1998 a fost înregistrată căsătoria civilă între Batrîn Marian și Mocanu Rodica, care după înregistrarea căsătoriei a luat numele soțului - Batrîn, iar la 23 noiembrie 2012 a fost desfăcută căsătoria între Batrîn Marian și Batrîn Rodica. Conform art. 25 alin. (8) din Codul familiei, pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani. Astfel, acțiunea reconvențională a fost înaintată în ședința judiciară din 26 octombrie 2017 și a fost pusă pe rol potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, iar divorțul părților datează din 25 octombrie 2012. În aceste circumstanțe, termenul de prescripție de 3 ani prevăzut la art. 25 alin. (8) din Codul familiei, pentru a înainta acțiunea reconvențională în judecată privind partajul averii, a expirat pentru pârâtă la 27 octombrie 2015, iar acțiunea reconvențională a fost înaintată abia la 26 octombrie 2017, adică cu omiterea termenului de 3 ani, indicat *supra*. Totodată, a invocat prevederile art. 116, 110 CPC.

42. La 08 octombrie 2024 Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Lungu Alexandru a depus recurs suplimentar, invocând aceleași temeuri și aceleași circumstanțe de fapt.

43. La 05 iunie 2024, Curtea Supremă de Justiție, a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizele de recepție anexate la materialele dosarului (Vol. III, f.d.77, 88-90).

44. La 29 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.III, f.d.78-83), Batrîn Rodica, reprezentată de avocatul Coval Valerian, a depus referință la cererea de recurs înaintată de Batrîn Marian, solicitând declararea recursului ca inadmisibil sau respingerea recursului.

45. Alte referințe nu au parvenit.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

47. Recursul declarat de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

48. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

49. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

50. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

51. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

52. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțată la 17 octombrie 2023, iar copia integrală a acesteia a fost expediată participanților la proces la 26 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.III, f.d.43). Astfel, recursul declarat este în termen.

53. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

55. Din analiza recursului declarat de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, rezultă că drept temei de declararea a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. a, b) și e) din Codul de procedură civilă, citate supra.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

57. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

59. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurile menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în

instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

60. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

61. Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

62. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Batrîn Marian, reprezentat de avocatul Leu Vasile, împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi